

2018

Závěrečná správa

Kontrola vecného a finančného plnenia zmlúv
Úrad jadrového dozoru SR

Závěrečná správa

Kontrola vecného a finančného plnenia zmlúv

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitrik, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCA KONTROLNEJ AKCIE

Ing. Lýdia Henneľová

Bratislava, december 2018

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ	4
ZHRNUTIE	5
1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE	6
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE	6
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA	6
3.1 VECNE A FINANČNÉ PLNENIE ZMLÚV.....	6
3.2 VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM	7
4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU	7
5 TÍM KONTROLÓROV	7
ZÁVER	8
KONTAKT	8

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ

SKRATKA / SKRÁTENÉ POMENOVANIE	ÚPLNÉ ZNENIE
AC SIS	Administratívny a analyticko-podporný komunikačný systém hodnotenia bezpečnosti jadrových zariadení
atómový zákon	Zákon NR SR č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
COBIT	súbor najlepších praktík pre riadenie informatiky; Control Objectives for Information and related Technology,
eDevelopment	eDevelopment, s.r.o.
IKT	informačno-komunikačné technológie
IS	informačný systém
IS VS	informačný systém verejnej správy
IT	Informačné technológie
ITIL	súbor najlepších skúseností z praxe (best practice) z oblasti riadenia IT služieb (Information Technology Infrastructure Library)
Mikotech	Mikotech, spol. s r. o.
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
SR	Slovenská republika
štandardy IS VS	štandardy informačných systémov verejnej správy
UJD alebo úrad	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
výnos o štandardoch pre IS VS	Výnos Ministerstva financií SR č. 55/2014 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy
zákon o IS VS	Zákon NR SR č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a zmene a doplnení niektorých zákonov.
zákon o rozpočtových pravidlách	Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ZHRNUTIE

UJD je ústredným orgánom štátnej správy. Poslaním úradu je vykonávať štátny dozor nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení.

Kontrola bola zaradená do plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na základe doručeného podnetu, ktorý bol analyzovaný a vyhodnotený s možnými rizikami v oblasti informačných systémov verejnej správy.

Kontrolou bolo preverené vecné a finančné plnenie zmlúv dvoch dodávateľov služieb vybraných administratívno-agendových systémov UJD, ktoré bezprostredne nesúviseli s bezpečnosťou jadrových zariadení. UJD si zabezpečoval dodávateľsky služby v oblasti rutínnej a štandardnej údržby softvéru, údržby a servisu komunikačnej infraštruktúry a výpočtovej techniky.

Kontrolou boli preverené dodávateľské spoločnosti Mikotech a eDevelopment. Služby podpory a upgradu informačného systému ACSIS zabezpečovala spoločnosť eDevelopment. Spoločnosť Mikotech zabezpečovala prevažne služby konfigurácie infraštruktúrnych prvkov, serverov a vybraných informačných systémov UJD.

Od roku 2011 mal UJD so spoločnosťou Mikotech uzatvorených celkom 8 zmlúv s plnením v sume 138 773,44 eur s DPH a so spoločnosťou eDevelopment 10 zmlúv splnením v sume 475 985,78 eur s DPH.

UJD plnil úlohy vyplývajúce zo zákona o IS VS ako povinná osoba. Nemal definovanú bezpečnostnú politiku, ani jej ciele a povinnosti pre riadenie informačnej bezpečnosti verejnej správy. Taktiež nemal platné žiadne interné predpisy, ktoré by upravovali základné pravidlá pre zaisťovanie informačnej bezpečnosti a tiež pre stanovenie požiadaviek na dodávateľov služieb a tovarov pre oblasť IKT. Definovať bezpečnostnú politiku a stanoviť povinnosti v oblasti informačnej bezpečnosti vyplýva pre všetky povinné osoby, v zmysle zákona o IS VS, z výnosu o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy.

V zmluvách s eDevelopment, ktorých predmetom bola podpora a rozvoj modulov informačného systému ASCIS, neboli stanovené bezpečnostné požiadavky na služby dodávateľa, podmienky vzdialeného prístupu k tomuto

informačného systému a zabezpečenie kontroly plnenia bezpečnostných požiadaviek.

V čase od 14. decembra 2016 do 9. marca 2017 nemal UJD uzatvorenú zmluvu na podporu prevádzky informačného systému ACSIS. Tým vzniklo riziko nezabezpečenia plynulej, bezpečnej a spoľahlivej prevádzky tohto IS ako informačného systému verejnej správy, vrátane jeho organizačného, odborného a technického zabezpečenia.

Ďalej bolo zistené, že vo viacerých prípadoch boli faktúry za poskytnutú aplikačnú a systémovú podporu ACSIS uhradené už počas poskytovania podpory.

V zmluvách so spoločnosťou Mikotech neboli tiež stanovené bezpečnostné požiadavky ani zabezpečenie kontroly ich plnenia. Práce spoločnosti Mikotech boli preberané súhrnne a za dlhšie časové obdobie, bez detailných záznamov o vykonaných prácach, čím nebolo možné overiť skutočné plnenie zmlúv.

Do vnútorného kontrolného systému UJD boli začlenené dva navzájom nezávislé útvary v priamej pôsobnosti predsedníčky úradu. Vnútorná kontrola a vnútorný audit boli obsadené po jednom zamestnancovi.

Počas kontrolovaného obdobia nebola kontrolná a audítorská činnosť plynulo vykonávaná z dôvodu častých personálnych zmien. Predložené informácie o vykonaných kontrolách neposkytovali úplný pohľad na činnosť útvaru vnútornej kontroly. Opakovane boli vykonané rutinné kontroly v oblasti prevádzky motorových vozidiel a služobných ciest, ktoré neboli rizikové v protiklade s kontrolou verejného obstarávania presunutou do nasledujúceho obdobia.

Kontrolný mechanizmus v oblasti riadenia informačnej bezpečnosti, zabezpečenie a vykonávanie vnútornej kontroly alebo auditu informačnej bezpečnosti nebol zavedený.

Na základe zhodnotenia plánu a vykonaných činností možno konštatovať rezervy v účinnosti a efektívnosti vnútornej kontroly.

1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE

Cieľom kontrolnej akcie bolo preveriť zmluvné vzťahy uzatvorené medzi UJD a spoločnosťami eDevelopment a Mikotech, t. j. zmluvné podmienky, spôsob účtovania a využívanie poskytnutých služieb. Súčasťou kontroly bolo zhodnotiť právomoci, zodpovednosť a vzájomné postavenie článkov vnútorného kontrolného systému.

Predmetom kontroly bolo preveriť vybrané zmluvy vrátane ich plnenia, ako aj vnútorný kontrolný systém.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Na základe analýzy prijatého podnetu boli vybrané dva subjekty, ktoré mali uzatvorené zmluvné vzťahy s UJD v oblasti rutínnej a štandardnej údržby softvéru, údržby a servisu komunikačnej infraštruktúry a výpočtovej techniky.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR a so štandardmi, ktoré vychádzajú

z princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov kontrolných inštitúcií ISSAI 100 – Základné princípy kontroly verejného sektora, a ISSAI 400 – Základné princípy kontroly súladu.

Kontrolovaným obdobím boli roky 2014 až 2018 a súvisiace obdobia.

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

Sídlom ÚJD je Bratislava, dislokované pracovisko má v Trnave a lokálnych inšpektorov v Jaslovských Bohuniciach a v Mochovciach. UJD nemá podriadené orgány na krajskej ani okresnej úrovni, a nie je ani zriaďovateľom žiadnych štátnych rozpočtových, štátnych príspevkových organizácií alebo akýchkoľvek iných právnických osôb.

UJD nie je koordinátorom eurofondov a neprideluje žiadne dotácie, subvencie a neprerozdeľuje verejné financie.

Na hospodárenie s finančnými prostriedkami sa uplatňujú pravidlá hospodárenia štátnej rozpočtovej organizácie.

UJD plnil úlohy vyplývajúce zo zákona o IS VS ako povinná osoba. **Úlohou úradu bolo zabezpečiť, aby ním prevádzkovaný a spravovaný informačný systém bol v súlade so štandardmi informačných systémov verejnej správy. Táto povinnosť nebola splnená.** UJD nemal definovanú bezpečnostnú politiku. Nadväzne nemal schválené interné predpisy, ktoré by upravovali základné pravidlá pre zaistenie informačnej bezpečnosti, najmä stanovenie bezpečnostných požiadaviek na dodávateľov tovarov a služieb v oblasti IKT v súlade s platnou legislatívou pre oblasť informačných systémov verejnej správy.

témov úradu. **V zmluvách neboli stanovené bezpečnostné požiadavky na služby dodávateľa a zabezpečenie kontroly ich plnenia.**

Plnenie zmlúv so spoločnosťou Mikotech, týkajúcich sa konfigurácie infraštruktúry, nebolo možné overiť, lebo k faktúram nebol priložený samostatný pracovný výkaz s uvedením realizovaných prác a počtu odpracovaných osobohodín. Práce boli preberané jednou zodpovednou osobou za vecné plnenie zmlúv, a to súhrnne za dlhšie časové obdobie, prevažne kvartálne, bez detailných záznamov o vykonaných prácach.

UJD uzatvoril so spoločnosťou eDevelopment celkom 10 zmlúv. Preverení boli zistené, že viaceré faktúry za poskytnutú aplikačnú a systémovú podporu informačného systému ACSIS boli uhradené už počas poskytovania tejto podpory. Prevzatie činností podpísaním preberacieho protokolu bolo vykonané tiež počas poskytovania aplikačnej alebo systémovej podpory.

V zmluvách s eDevelopment, ktorých predmetom bola podpora a rozvoj modulov ACSIS, neboli stanovené bezpečnostné požiadavky na služby dodávateľa, podmienky vzdialeného prístupu k tomuto informačnému systému a zabezpečenie kontroly plnenia bezpečnostných požiadaviek.

3.1 VECNÉ A FINANČNÉ PLNENIE ZMLÚV

Preverená bola dokumentácia za práce a služby od spoločností Mikotech a eDevelopment, a to od roku 2011 do roku 2018 v celkovej sume 614 759,22 eur.

UJD so spoločnosťou Mikotech uzatvoril celkom 8 zmlúv, ktoré upravovali prevažne služby konfigurácie infraštruktúrnych prvkov, softvérov a vybraných informačných sys-

Počas obdobia od 14. decembra 2016 do 9. marca 2017 nemal UJD uzatvorenú zmluvu na podporu informačného systému ACSIS, čím vzniklo riziko nezabezpečenia plynulej, bezpečnej a spoľahlivej prevádzky tohto IS ako informačného systému verejnej správy, spravovaného UJD.

3.2 VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM

Vnútorný kontrolný systém UJD sa členil na špecializované organizačné útvary v priamej riadiacej pôsobnosti predsedu: na vnútornú kontrolu a vnútorný audit. V rámci vnútorného kontrolného prostredia orgánmi vnútornej kontroly boli tiež zamestnanci úradu, ktorí mali výkon vnútornej kontroly určený v popise pracovnej činnosti, a každý zamestnanec, ktorého predseda úradu písomne poveril vykonávaním vnútornej kontroly. UJD malo zriadené a obsadené jedno pracovné miesto vnútorného audítora a jedno miesto vnútorného kontrolóra. Počas kontrolovaného obdobia sa úradu tieto pracovné pozície nepodarilo plynule obsadiť.

Za obdobie 2014 až 2018 bolo pracovné miesto vnútornej kontroly obsadené s prerušením tromi zamestnancami. Podobná situácia bola aj na pozícii vnútorného audítora.

Časté personálne zmeny v oboch špecializovaných útvaroch predstavovali možné riziko plnenia úloh úradu v súvislosti s nevykonanými vnútornými kontrolami a auditmi.

Preverení plánov vnútornej kontroly a ich plnenia bolo zrejmé, že boli vykonané rutinné kontroly s nízkym rizikom porušenia platnej legislatívy. **Predložené Informácie o vykonaných kontrolách neposkytovali úplný pohľad na činnosť útvaru vnútornej kontroly.** Opakovane sa vyskytli nesprávne údaje o počte vykonaných kontrol a ich skutočnej realizácii. Nezrealizované kontroly boli presúvané do nasledujúceho obdobia z dôvodu personálneho neobsadenia pozície vnútorného kontrolóra. **NKÚ SR konštatoval vo viacročnom horizonte rezervy v účinnosti vnútorného auditu.**

Vnútorný audit vykonával jeden zamestnanec a pri práci vychádzal z hodnotenia rizík.

Kontrolný mechanizmus v oblasti riadenia informačnej bezpečnosti – zabezpečenie a vykonávanie vnútornej kontroly alebo auditu informačnej bezpečnosti, v UJD nebol zavedený. Kontrolný mechanizmus riadenia informačnej bezpečnosti mal byť upravený bezpečnostnou politikou, ktorú kontrolovaný subjekt nemal prijatú. Povinnosť definovať bezpečnostnú politiku a stanoviť povinnosti v oblasti informačnej bezpečnosti vyplývajú z výnosu o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy.

ODPORÚČANIA:

1. Pred uzatváraním zmlúv pre oblasť ikt vykonať analýzu skutočných požiadaviek na tieto služby.
2. Pri riadení procesov prevádzky a rozvoja ikt implementovať odporúčacie metodiky, ako napr. Itil, cobit.
3. Do zmluvných podmienok zapracovávať náležitosti protokolu o odovzdaní a prevzatí služieb, ktorý bude podpísaný oprávnenými zástupcami oboch zmluvných strán.
4. V preberacích protokoloch uvádzať jednotlivé vykonané služby detailne, a to na základe skutočne zrealizovaných služieb dodávateľom.
5. Spracovať interné dokumenty nadväzujúce na bezpečnostnú politiku tak, aby bola zabezpečená informačná bezpečnosť, plynulosť a spoľahlivosť informačných systémov verejnej správy v podmienkach ujd.

4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

UJD bol predložený protokol o výsledku kontroly. K uvedeným zisteniam **neboli vznesené námietky**.

Prerokovanie protokolu o výsledku kontroly sa uskutočnilo 11. decembra 2018. UJD sa zaviazal prijať opatrenia a predložiť správu o ich plnení v stanovených termínoch.

NKÚ SR bude plnenie opatrení monitorovať.

Výsledky kontrolnej akcie budú predložené na oboznámenie predsedovi Výboru NR SR pre hospodárske záležitosti a predsedníčke UJD.

5 TÍM KONTROLÓROV

Kontrolná akcia bola vykonaná štyrmi kontrolórmí špecializovanými na vybrané oblasti. Kontrolný tím disponoval

kvalifikačnými predpokladmi a viacročnou praxou.

ZÁVER

Stanovené ciele kontrolnej akcie boli splnené. **Kontrola poukázala na nesplnenie zákonných povinností pre oblasť riadenia informačnej bezpečnosti informačných systémov verejnej správy.**

Dodané služby od Mikotech, celkom v sume 138 773,44 eur, boli súčasťou spotreby úradu. Z celkovej dodávky od eDevelopment v sume 475 985,78 eur boli do spotreby

zaradené služby v sume 331 636,40 eur. Softvér v sume 144 349,38 eur zaradený do majetku úradu.

Kontrolné prostredie a postupy vnútornej kontroly nefungovali optimálne. Do plánu kontrolných akcií boli zaradované rutinné kontroly, ktoré neposkytli komplexný pohľad na vykonávané činnosti. Časté zmeny v personálnom obsadení vnútornej kontroly a vnútorného auditu predstavovali riziko pri plnení úloh úradu.

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad SR
Priemyselná 2
824 73 Bratislava

☎ +421 2 501 14 451
✉ info@nku.gov.sk

Úrad jadrového dozoru SR
Bajkalská 27
Bratislava

☎ +421 2 582 21 111
✉ info@ujd.gov.sk
